

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Miroslavou Hrehorovou v právní věci žalobce: **J. A. A.**, nar. X, státní příslušnost Kamerun, t.č. pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová, proti žalovanému: **Policie České republiky**, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, se sídlem Křižíkova 12, 180 00 Praha 8, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 18. 2. 2013 č.j. KRPA-69734/ČJ-2013-000022,

t a k t o :

- I Rozhodnutí ze dne 18. 2. 2013 č.j. KRPA-69734/ČJ-2013-000022 se ruší a věc se vrací zpět žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž byl podle § 124 odst. 1 písm. b) zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zajištěn za účelem správního vyhoštění; doba zajištění byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

V odůvodnění rozhodnutí žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobci bylo již v minulosti uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území České republiky, na čtyři roky. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 10. 12. 2012. Žalovaný vycházel z policejních evidencí, dle nichž posledním dnem platnosti

posledního víza byl den 14. 2. 2013. 18. 2. 2013 se žalobce dostavil ke správnímu orgánu s žádostí o prodloužení výjezdního víza. Do protokolu žalobce uvedl adresu svého pobytu s tím, že byla Policii ČR známa. O tom, že mu bylo doručeno rozhodnutí o správním vyhoštění, tedy ani o tom, že porušuje právní předpisy, nevěděl. Žalovaný uvedl, že žalobce závažným způsobem porušuje veřejný pořádek a to tím, že na území České republiky, ale i v dalších státech Evropské unie pobýval bez cestovního dokladu a víza. Vycházel také z toho, že v minulosti uzavřel účelové manželství s L.H.a za účelem legalizace pobytu se nechal zapsat do rodného listu jméno jejího syna jako otec dítěte. Žalovaný také zmínil, že výpovědi žalobce byly v řízení o udělení mezinárodní ochrany vyhodnoceny jako lživé a nevěrohodné.

Žalovaný konstatoval, že žalobce opakovaně porušil právní předpisy České republiky s tím, že jeho jednání demonstruje to, co si myslí o právním pořádku České republiky, čímž měl naplnit podmínku uvedenou v ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákon a pobytů cizinců. Vzhledem k předchozímu jednání neshledal žalovaný účelným uložit zvláštní opatření za účelem vycestování. Dále žalovaný považuje rozhodnutí o zajištění za zcela vhodné a přiměřené, přičemž v případě žalobce neshledal, že by existovaly překážky trvalejší povahy, které by bránily v realizaci vyhoštění.

Žalobce namítá, že správní orgán řádně nepřezkoumal a nezdůvodnil důvody zajištění. Poukázal na judikaturu správních soudů, dle níž správní orgán musí své rozhodnutí řádně odůvodnit, aby z něho bylo účastníku řízení jasné, jak a na základě čeho rozhodl a aby tak bylo také rozhodnutí přezkoumatelné v soudním řízení. Právo na řádné odůvodnění a jemu odpovídající povinnost správního orgánu je jedním ze základních principů právního státu a je nástrojem k zajištění předvídatelnosti aplikace práva, právní jistoty a vyloučení libovůle. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 21/2008-101).

Žalobce dále nesouhlasí s názorem žalovaného, že v jeho případě nepostačuje uložení mírnějšího donucovacího opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců, protože maří výkon správního vyhoštění. Odůvodnění rozhodnutí vytýká, že je zde sice zmíněno chování žalobce v minulosti, ale zcela zde chybí důvody, proč by mírnější donucovací opatření nebylo účinné. Správní orgán se navíc vůbec nezabýval možností či nemožností postupu dle § 123 c - tedy finanční zárukou a neobjasnil, proč nelze toto ustanovení použít. Žalobce má za to, že v jeho případě neexistuje žádná skutečnost, která by mohla odůvodnit nezbytnost zajištění s přihlédnutím ke všem okolnostem případu. Připomněl, že delší dobu má přítelkyni, Andreu G., nar. X, která má trvalý pobyt v Praze a že je otcem syna, A.A., nar. 15.3.2009, který je státním občanem České republiky.

Žalobce také popřel, že by se účelově dostavil na cizineckou policii, a to vzhledem k jeho vztahu k občanům České republiky.

V závěru žaloby žalobce uvedl, že v zařízení pro zajištění cizinců podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, což podle něj znamená, že nejsou dány důvody zajištění, protože správní vyhoštění není v současné době proveditelné.

Ve vyjádření k obsahu žaloby žalovaný konstatuje, že pokud by správní orgán přistoupil k aplikaci zvláštních opatření, musel by mít určitou záruku v tom, že cizinec respektuje pravidla a bude plnit povinnosti mu stanovené. Takovou záruku však žalovaný správní orgán neměl, neboť účastník řízení několikanásobně během pobytu poukázal, jak dodržuje uložené povinnosti. Žalovaný má za to, že z podkladů obsažených ve správním spise je zřejmé, že mírnější donucovací opatření by nebyla účinná. Žalovaný konkrétně uvedl, že žalobce ignoruje povinnosti vyplývající z ustanovení zákona o pobytu cizinců, nerespektuje povinnosti vyplývající z rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 1. 9. 2012 a páchá trestnou činnost. Podle žalovaného pohrdání právem České republiky vyžaduje adekvátní právní následek.

Za marnou označil žalovaný žalobcovu obranu, kterou staví na tom, že se dobrovolně dostavil k orgánu cizinecké policie s tím, že očekával vydání nového výjezdního příkazu. Dle žalovaného není možné automaticky zúžit mantinely správního uvážení, a to z důvodu demonstrativního, opožděného, prospěchářského projevu. Žalovaný zdůraznil, že ze spisového materiálu vyplývá, že žalobce po obdržení posledního výjezdního příkazu (dne 18. 12. 2012) byl jednak zřetelně poučen o existenci pravomocného a vykonatelného rozhodnutí o správním vyhoštění, a také byl poučen o tom, že v době platnosti tohoto výjezdního příkazu je povinen vycestovat z území. Není mu tak zřejmé, jak mohl žalobce legitimně očekávat, že mu bude vydán výjezdní příkaz nový.

Žalovaný nesouhlasil ani s námitkou žalobce ohledně nedostatečného vypořádání s otázkou rodinných a soukromých vazeb. Poukázal na ustanovení § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, podle něhož: „v řízení o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.“ Ze znění tohoto ustanovení dovodil, že rozhodnutí o zajištění je počátečním úkonem řízení, resp. druhým úkonem po doručení oznámení o zahájení řízení v právní věci, takže tomuto řízení žádné důkazní řízení předcházet ani nemůže. Podle žalovaného je logické, že správní orgán je povinen obstarat pouze takový podkladový materiál, který bude dostatečný pro učiněný závěr, zda jsou naplněny podmínky zajištění.

Žalovaný je přesvědčen, že výstižně shrnul podstatné skutečnosti skutkového stavu. V rozhodnutí uvedl, které listinné důkazní prostředky použil. Správní orgán na jedné straně nezpochybňuje, že v řízení o zajištění cizince je jeho povinností posuzovat otázku, zda u konkrétního případu je potenciálně možná realizace správního vyhoštění, avšak na druhé straně smyslem řízení o zajištění cizince není provádět rozsáhlé dokazování, zda cizinec má či nemá vybudované rodinné či soukromé vazby. Podle žalovaného ochrana daného práva je dostatečně systémově zaručena v ustanovení § 119a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb. Podle žalovaného není sporu, že příslušný správní orgán v řízení o uložení správního vyhoštění se dostatečným způsobem vypořádal s otázkou rodinných vazeb. V daném řízení je povinností správního orgánu posoudit možné překážky, které jsou mu v době rozhodování známy, respektive vyšly najevo. Je tedy povinen posuzovat skutečnosti, které nasvědčují tomu, že u zajišťovaného cizince existují konkrétní okolnosti znemožňující jeho vycestování.

Žalovaný nesouhlasí ani s tím, že by nedostatečně odůvodnil své závěry. Naopak má za to, že přistoupil k vydání napadeného rozhodnutí po náležitě zjištěném stavu věci, jenž odůvodňuje závěr, že rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je ze všech sledovaných hledisek účelné a přiměřené a jako takové je nezbytné pro zamezení dalšího protiprávního jednání cizince na území. Podle žalovaného je aplikace institutu pro definovaný cíl (správní vyhoštění), zcela adekvátní ve vztahu k řadě protiprávních činů cizince a jiná mírnější opatření by byla z hlediska jednání žalobce zcela neúčelná.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.) a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

Jak bylo výše uvedeno žalobce byl zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, dle něhož je Policie ČR oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.

Právní úprava platná v době rozhodování žalovaného správního orgánu k zajištění cizince předepisuje současné splnění tří podmínek. Splnění první podmínky, tj. podmínky že žalobci bylo pravomocně uloženo rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 v souběhu s ustanovením § 119 odst. 1 písm. c) bod 1, 2 zákona o pobytu cizinců, vyplývá ze správního spisu. Pro rozhodnutí o zajištění cizince podle § 124 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. dále musí být splněna podmínka, že nepostačuje uložení opatření za účelem vycestování § 123b a § 123c zákona č. 326/1999 Sb.) a že je dána jedna z taxativně vymezených podmínek v písm. a) – e) § 124 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb.

Zvláštní opatření za účelem vycestování cizince z území je bezesporu mírnějším donucovacím opatřením, než zajištění cizince, které může správní orgán uložit, je-li důvodné nebezpečí, že cizinec v době stanovené pro rozhodnutí o správním vyhoštění k vycestování z území nevycestuje. Pokud nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování a pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, je policie oprávněna cizince zajistit. Je tedy na uvážení policie jako správního orgánu, aby konkrétní věc posoudila a zvolila adekvátní prostředek, jímž zajistí realizaci správního vyhoštění cizince. Zákon zde dává správnímu orgánu pravomoc dle konkrétních okolností každého případu rozhodnout, zda zvolí nejprve zvláštní opatření za účelem vycestování cizince z území, tedy mírnější prostředek nebo pokud tento mírnější prostředek není vhodný, zda cizince zajistí. Posouzení vhodnosti použití institutu uložení zvláštního opatření za účelem vycestování by pak mělo vždy předcházet rozhodnutí o zajištění cizince a správní orgán by měl svou úvahu o důvodech, proč přistoupil přímo k zajištění cizince uvést v rozhodnutí o zajištění cizince.

V daném případě žalovaný odůvodnil rozhodnutí tím, že považuje chování žalobce za důkaz, že lze důvodně pochybovat o tom, že by dále nemařil či neztěžoval výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, a to s ohledem na jeho opakované nerespektování právních předpisů, správních i soudních rozhodnutí. Při svém rozhodování vycházel z protokolu, do něhož žalobce mimo jiné uvedl, kde bydlí od okamžiku propuštění ze zachytného zařízení pro cizince. Jako překážku vycestování uvedl, že na území České republiky má přítelkyni a syna. Soud nepopírá, že správní orgán nemá prostor pro rozsáhlé ověřování tvrzení účastníka řízení, nicméně nestačí pouhé konstatování o tom, že mírnější opatření není možné uložit s odkazem na dřívější protiprávní jednání cizince. Přestože žalobce sdělil adresu svého pobytu, s možností uložení mírnějšího opatření se nevypořádal. Za situace, kdy správní orgán ve všech rozhodnutích o zajištění či o prodloužení zajištění používá stejná odůvodnění bez ohledu na zvláštnosti konkrétního případu, jsou zde pochybnosti o tom, zda se zabýval daným případem a zjistil veškeré skutečnosti tak, jak mu to ukládá správní řád.

Soud souhlasí s tím, že žalovaný se nevypořádal se skutečností, že žalobce požádal v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany. Touto námitkou se nezabýval ani ve vyjádření k žalobě.

Podle názoru soudu postup správního orgánu v daném případě je v rozporu se smyslem a účelem zajištění cizince. V řízení před správním orgánem nebyly zjištěny a posouzeny všechny skutečnosti rozhodné pro zajištění za účelem správního vyhoštění a tato vada mohla mít vliv na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, a proto soud přistoupil ke zrušení rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Přestože měl žalobce ve věci úspěch, náklady řízení mu nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 18. března 2013

JUDr. Miroslava H r e h o r o v á v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Ivana Viterová